

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/102/2019
Identifikačné číslo spisu: 2018200261
Dátum vydania rozhodnutia: 25. mája 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:2018200261.5

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jany Martinčekovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobkyne: L. I. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXXX/X, XXX XX Y. právne zastúpená: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, 917 01 Trnava, IČO: 36 865 281, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39685-2/2018-BA zo dňa 7. augusta 2018, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 20Sa/20/2018-77 zo dňa 24. mája 2019, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 20Sa/20/2018-77 zo dňa 24. mája 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 20Sa/20/2018-77 zo dňa 24. mája 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), podľa § 191 ods. 1 písm. d) a g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu. Správny súd mal z administratívneho spisu preukázané, že Sociálna poisťovňa, pobočka Galanta (ďalej len „pobočka žalovanej“) rozhodnutím č. 700-0610097818-GC04/18 zo dňa 16. 01. 2018 podľa § 144 ods. 1, § 152a a § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona č. 461/203 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) vo veci predpísania poistného na starobné poistenie a príspevky a starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenia, poistné do rezervného fondu solidarity za obdobie január 2008 až jún 2008 (ďalej len „poistné“) rozhodla tak, že žalobkyni predpísala poistné v celkovej sume 1.067,31 eur. Žalovaná rozhodnutím č. 39685-2/2018-BA zo dňa 07. 08. 2018 zmenila výrok vyššie uvedeného rozhodnutia pobočky žalovanej tak, že vypustila text: „...§ 152 zákona v znení neskorších predpisov.“ a v ostatnom potvrdila napadnuté rozhodnutie pobočky žalovanej.

2. Správny súd vzhľadom na námietku premlčania zo strany žalobkyne uviedol, že rozhodujúce je predpísanie poistného pobočkou žalovanej rozhodnutím zo dňa 16. 01. 2018 a s tým súvisiacu splatnosť poistného stanovená § 143 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu sa správny súd vznesenou námietkou premlčania zo strany žalobkyne nezaoberal.

3. Podľa názoru správneho súdu, napriek tomu, že na konanie a rozhodovanie žalovanej sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní - zákon č. 71/1967 Zb., platia preň ústavné princípy a všeobecné zásady vzťahujúce sa na konanie orgánov verejnej správy, vrátane práva na dostatočné zrozumiteľné a logické odôvodnenie rozhodnutia, ako aj princípu predvídateľnosti rozhodnutia, ktoré v tomto prípade podľa zistenia súdu neboli dodržané.

4. Správny súd konštatoval, že v napadnutom rozhodnutí absentuje zrozumiteľné vysvetlenie dôvodu vydania rozhodnutia, ozrejmenia úvah správneho orgánu pri hodnotení dôvodov a aplikácii právnych predpisov rozhodnutia pobočky žalovanej o predpísaní poistného zo dňa 16. 01. 2018, z toho dôvodu bolo správnym súdom označené za rozhodnutie trpiace obsahovými nedostatkami a nezodpovedajúcimi požiadavkami v § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení. Správny súd ďalej vyčítal rozhodnutiu pobočky žalovanej neurčitost' a z toho vyplývajúcu nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu, že neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia pobočky žalovanej je príloha, ktorú pobočka žalovanej bližšie neidentifikovala ako vo výroku, tak ani v odôvodnení rozhodnutia.

5. Vo vzťahu k rozhodnutiu žalovanej, správny súd uviedol, že konštatovanie žalovanej „že odvolaním napadnuté rozhodnutie má iba formálny nedostatok týkajúci sa časti textu (§ 152a)“ je formálnym, nemajúcim oporu v skutočnom obsahu odôvodnenia rozhodnutia pobočky žalovanej. Ak žalovaná v odôvodnení rozhodnutia uviedla, že na základe výzvy pobočky žalovanej žalobkyňa dňa 16. 02. 2017 podala Registračný list fyzickej osoby - odhlášku, v ktorej uviedla ako dátum zániku povinného poistenia 30. 06. 2008, opomenula ozrejmiť právny význam obsahu tejto odhlášky pre zánik povinného poistenia, a to aj s prihliadnutím na predchádzajúcu odhlášku žalobkyne s dňom zániku povinného poistenia k 31. 05. 2006.

6. Súčasne správny súd poukázal na to, že obsah spisového materiálu neodôvodňuje záver o nespornosti zániku povinného poistenia žalobkyne, o opaku čoho svedčí existencia dvoch odhlášok z povinného poistenia s rozdielnym dátumom zániku poistenia, preto to neodôvodňuje ani postup správneho orgánu vo veci vydania rozhodnutia o predpísaní poistného bez predchádzajúceho rozhodnutia o zániku povinného poistenia, ktorý je nesúladný s jeho obvyklým postupom v obdobných prípadoch povinného poistenia lekárov majúcich pôvod v dodatočnom zistení Sociálnej poisťovne o existencii licencie L1A v období po zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia a odhlásení sa z povinného poistenia v tejto súvislosti.

7. Na základe vyššie uvedených dôvodov, správny súd zrušil rozhodnutie žalovanej podľa § 191 ods. 1 písm. d) a g) SSP a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Vzhľadom na kompetencie žalovanej ako odvolacieho orgánu nepovažoval správny súd za potrebné z hľadiska dosiahnutia účelu tohto konania zrušiť aj rozhodnutie pobočky žalovanej, v ktorom žalovaný, pokiaľ po vysporiadaní sa s argumentáciou žalobkyne zotrvá na svojom právnom názore na význam licencie L1A pre posudzovanie postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby a zabezpečí zákonnosť postupu pri predpísaní poistného zodpovedajúceho okolnostiam prípadu - spornosti okamihu zániku povinného poistenia žalobkyne.

II.

Kasačná sťažnosť žalovanej proti rozsudku správneho súdu

8. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť žalovaná (ďalej len „sťažovateľka“) podaním zo dňa 06. 08. 2019. Kasačnú sťažnosť odôvodnila tým, že správny súd vec nesprávne právne posúdil v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) SSP. S právnym posúdením veci zo strany správneho súdu sa žalovaná nestotožnila.

9. Sťažovateľka naďalej trvala na právnom názore, že predpísanie poisteného žalobkyňa za obdobie január 2008 až jún 2008 v sume 1.067,31 eur bolo v súlade so zákonom o sociálnom poistení. Poukazom na § 178 ods. 1 písm. a) prvý bod zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, žalovaná uviedla, že pobočka tak rozhodne len v prípade, ak ide o sporný prípad. Ak vznik, prerušenie, resp. zánik sociálneho poistenia nie je sporný, t. j. Registračný list fyzickej osoby deklaruje skutočnosti, ktoré vznikli priamo zo zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, rozhodnutie sa nevydáva.

10. Vo vzťahu k Registračnému listu fyzickej osoby - odhláška uviedla, že žalobkyňa dňa 31. 05. 2006 predložila pobočke žalovanej odhlášku s dátumom zániku povinného poistenia dňa 31. 05. 2006. Po zistení skutočností relevantných pre posúdenie zániku povinného poistenia, pobočka žalovanej listom č. 20206-107-GA zo dňa 10. 11. 2016 vyzvala žalobkyňu na podanie nového Registračného listu fyzickej osoby - odhlášky so správnym dátumom zániku povinného poistenia dňa 30. 06. 2008, pričom jej vysvetlila dôvody, prečo jej povinné poistenie ako samostatne zárobkovo činnéj osobe trvalo aj po pôvodne deklarovanom dátume zániku povinného poistenia, t. j. po 31. 05. 2006. V predmetnom liste pobočka žalovanej upozornila žalobkyňu, že ak si nespĺní zákonom ustanovenú povinnosť, pristúpi k vydaniu rozhodnutia, pretože by v tom prípade išlo o sporný prípad. Žalobkyňa dňa 16. 02. 2017 predložila pobočke žalovanej Registračný list fyzickej osoby - odhlášku z poistenia dňa 30. 06. 2008, čím správne orgánu deklarovala dátum zániku povinného poistenia, ktorý korešpondoval s dátumom zániku jej povinného poistenia vyplývajúcim zo zákona o sociálnom poistení, nevznikol tak sporný prípad zániku povinného poistenia, a preto nebol dôvod na vydanie rozhodnutia vo veci zániku povinného poistenia žalobkyne. Sťažovateľka sa tak nestotožňuje s právnym názorom správneho súdu, že vydaním rozhodnutia vo veci predpisu poistného došlo zo strany Sociálnej poisťovne k porušeniu princípu predvídateľnosti rozhodovania správnych orgánov.

11. Sťažovateľka tiež trvala na tom, že napadnuté rozhodnutie žalovanej spolu s rozhodnutím pobočky žalovanej dostatočne odôvodňujú výrok predmetných rozhodnutí s poukázaním na skutočnosti, ktoré boli podkladom na vydanie rozhodnutia, zhodnotením príslušných dôkazov a poukázaním na právne predpisy, na základe ktorých žalovaná, ako aj pobočka žalovanej rozhodli.

12. Vo vzťahu k argumentácii správneho súdu týkajúceho sa prílohy k napadnutému rozhodnutiu pobočky žalovanej, sťažovateľka uviedla, že namietaná príloha nepreskúmateľnosť rozhodnutia pobočky žalovanej nespôsobilá, práve naopak, zamedzila nepreskúmateľnosti rozhodnutia, keďže spresnila samotný výpočet dlžnej sumy poistného predpísanej žalobkyňa.

13. Záverom žalovaná navrhla kasačnému súdu, aby napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalobkyne ku kasačnej sťažnosti žalovanej

14. Žalobkyňa na základe zaslanej výzvy správneho súdu sa vyjadrila ku kasačnej sťažnosti žalovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 03. 09. 2019.

15. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobkyňa uviedla, že sa stotožňuje s právnym názorom správneho súdu a považuje ho za vecne správny a zákonný. Žalobkyňa videla existenciu spornosti v tom, že v administratívnom spise sa nachádzajú dva Registračné listy fyzickej osoby - odhlášky, a teda bolo úlohou žalovanej sa s touto skutočnosťou vysporiadať. Žalobkyňa považovala rozhodnutie žalovanej za formálne a materiálne nesprávne, a to z dôvodu, že žalovaná sa vôbec nezaoberala skutočnou podstatou pre predpísanie poistného, a to z dôvodu, že nedostatočne, resp. vôbec sa nevysporiadala s námietkami žalobkyne, ktorá uviedla, že aj keď v predmetnom čase bola držiteľkou licencie L1A, príjem, ktorý dosiahla za rozhodujúce obdobie nebol dosiahnutý v súvislosti s licenciou L1A, vzhľadom na to, že v dotknutom období bola držiteľkou aj licencie L1C na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, na základe ktorého dosiahla aj príjmy uvedené v daňovom priznaní. Sťažovateľka tak ignorovala skutočnosť, že v spornom období bola žalobkyňa držiteľkou až dvoch

licencií, t. j. L1A a L1C. Sťažovateľka nesprávne postupovala, ak nezisťovala, či príjem bol dosiahnutý na základe licencie L1A.

16. Žalobkyňa v danej súvislosti poukázala na právny názor vyslovený v uznesení Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 VS 1/2019, v ktorom bolo skonštatované, že pri rozhodovaní o vzniku, resp. zániku povinného poistenia je Sociálna poisťovňa povinná posudzovať príjmy poistenca osobitne vo vzťahu k licencií L1A. Sťažovateľka tak podľa názoru žalobkyne musí jednoznačne preukázať, že príjem žalobkyne bol dosiahnutý v súvislosti s licenciou L1A ako samostatne zárobkovo činnou osobou.

17. Záverom žalobkyňa navrhla kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť žalovanej zamietol ako nedôvodnú.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

18. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) bol formálne zriadený ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov dňa 1. januára 2021 a na základe zákona č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.

19. Podľa § 101e ods. 1 a 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z. z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021. Výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

20. Najvyšší správny súd ako súd kasačný (§ 11 písm. h) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, kasačnú sťažnosť prejednal v rozsahu námietok sťažovateľky bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľky je dôvodná.

21. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 20Sa/20/2018-77 zo dňa 24. mája 2019, ktorým správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. d) a g) SSP zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej č. 39685-2/2018-BA zo dňa 07. 08. 2018 a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

22. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovanej - Sociálna poisťovňa, ústredie č. 39685-2/2018-BA zo dňa 07. 08. 2018, ktorým žalovaná zmenila výrok rozhodnutia pobočky žalovanej č. 700-0610097818-GC04/18 zo dňa 16. 01. 2018 tak, že vypustila text: „...§ 152 zákona v znení neskorších predpisov.“ a v ostatnom potvrdila uvedené rozhodnutie pobočky žalovanej. Pobočka žalovanej ako prvostupňový orgán rozhodnutím zo dňa 16. 01. 2018 podľa § 144 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, § 152a tohto zákona a § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z. z., predpísala žalobkyňi poistné na starobné poistenie a príspevky a starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenia, poistné do rezervného fondu solidarity za obdobie od januára 2008 do júna 2008 v celkovej sume 1.067,31 eur.

23. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických

osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP) Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

24. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení a na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

25. Vychádzajúc z uvedeného vyššie a zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisu správneho súdu, súčasť ktorého tvorí administratívny spis žalovanej a právnej úpravy zákona o sociálnom poistení kasačný súd zistil, že medzi účastníkmi ostalo predovšetkým sporné, či Sociálna poisťovňa predpísala žalobkyni dlžné poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za označené obdobie v súlade so zákonom o sociálnom poistení v platnom znení.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

26. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

27. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

28. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

29. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná

záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

30. Skutkové zistenia vyplývajúce zo spisu správneho súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovanej, v preskúvanom konaní v danej veci potvrdzujú, že pobočka žalovanej podľa § 144 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, § 152a tohto zákona a § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 43/2004 Z. z., predpísala žalobkyni poistné na starobné poistenie a príspevky a starobné dôchodkové sporenie, poistné na invalidné poistenia, poistné do rezervného fondu solidarity za obdobie január 2008, február 2008, marec 2008, apríl 2008, máj 2008 a jún 2008 v celkovej sume 1.067,31 eur. O odvolaní žalobcu proti uvedenému rozhodnutiu pobočky žalovanej rozhodla žalovaná rozhodnutím č. 39685-2/2018-BA zo dňa 07. 08. 2018 tak, že zmenila výrok rozhodnutia pobočky žalovanej č. 700-0610097818-GC04/14 zo dňa 16. 01. 2018 tak, že vypustila text: „...§ 152 zákona v znení neskorších predpisov..“ a v ostatnom potvrdila uvedené rozhodnutie pobočky žalovanej.

31. Zo skutkových okolností ďalej nesporne vyplynulo, že žalobkyni bola vydaná Slovenskou lekárskou komorou licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov v odbore dermatovenerológia č. L1A/TT/0203/05 s dátumom vzniku oprávnenia 23. 06. 2005. Z evidencie Sociálnej poisťovne vyplynulo, že predmetná licencia bola pozastavená v období od 01. 01. 2018 do 31. 12. 2018. Ďalej bolo zrejmé, že žalobkyňa podala dňa 30. 05. 2006 na pobočku žalovanej Registračný list fyzickej osoby - odhlášku z povinného poistenia s dňom zániku poistenia 31. 05. 2006. Dňa 16. 02. 2017 podala žalobkyňa na základe výzvy zo strany pobočky žalovanej nový Registračný list fyzickej osoby - odhlášku s vyznačeným dátumom zániku poistenia 30. 06. 2008. Z uvedeného je tak zrejmé, že otázka právneho postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia v dobe rozhodovania žalovaného správneho orgánu nebola sporná. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z odôvodnenia žalobou napadnutého rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorá sa s otázkou postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely sociálneho poistenia zaoberala ako s predbežnou otázkou a túto vyhodnotila ako nespornú s tým, že žalobkyňa mala na účely sociálneho poistenia právne postavenie zárobkovo činnnej osoby aj po 31. 05. 2006, pretože mala naďalej platné oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu (licencia L1A). Vzhľadom na výšku príjmu žalobkyne zo samostatnej zárobkovej činnosti za rok 2007 bola povinná platiť poistné za mesiace január 2008 až jún 2008, ktoré jej boli predpísané napadnutým rozhodnutím.

32. Skutkové zistenia v preskúvanej veci potvrdzujú, že predmetom súdneho prieskumu sú rozhodnutia Sociálnej poisťovne v oboch stupňoch, ktorými Sociálna poisťovňa predpísala žalobkyni ako poistencovi za obdobie január 2008 až jún 2008 poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie v sume a poistné do rezervného fondu solidarity v celkovej sume 1.067,31 eur. Z odôvodnenia rozhodnutia správneho súdu vyplynulo, že hoci sa správny súd pri prieskume zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia zameril na preskúmanie žalobou napadnutého rozhodnutia o predpísaní dlžného poistného, nevyhodnocoval skutkové zistenia vo vzťahu k predmetu prieskumu. Za sporné nesprávne považoval zákonnosť postupu Sociálnej poisťovne vo veci a právne posúdenie otázky, či žalobkyňa zrušením rozhodnutia o povolení

prevádzkovať zdravotnícke zariadenie dňom 31. 05. 2006 a podaním odhlášky poistenia stratila postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, alebo či jej toto postavenie zostalo zachované ako držiteľke licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. V konaní o predpísaní dlžného poistného bola zo strany Sociálnej poisťovne otázka statusu žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby posúdená ako predbežná otázka, ktorá nebola sporná, nakoľko zo strany žalobkyne na základe výzvy a poučení žalovanej došlo dobrovoľne k oprave dňa zániku povinného poistenia podaním nového Registračného listu fyzickej osoby - odhlášky. Kasačný súd vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu poukazujúc na skutkové zistenia opísané vyššie, taktiež nepovažuje status žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely sociálneho poistenia za sporný a z toho dôvodu nebolo potrebné o jeho zániku rozhodovať samostatným rozhodnutím. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že pri preskúmvaní rozhodnutia žalovanej je rozhodujúci skutkový stav v čase právoplatnosti žalobou napadnutého rozhodnutia. Právny záver správneho súdu o spornosti okamihu zániku právneho postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby je z vyššie uvedených dôvodov nesprávny a v rozpore s opísanými skutkovými zisteniami.

33. V danej súvislosti kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Sžsk 76/2018 zo dňa 15. decembra 2021, v ktorom najvyšší správny súd ako súd kasačný v obdobnej právnej veci vychádzajúc z obdobných skutkových zistení konštatoval: „Zo skutkových okolností nesporne vyplynulo, že žalobkyni bola vydaná Slovenskou lekárskou komorou licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov v odbore dermatovenerológia č. L1A/ZA/0260/05 zo dňa 21.6.2005, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.júna 2005. (fotokópia licencie je obsahom spisu) Z evidencie Sociálnej poisťovne vyplynulo, že predmetná licencia zanikla dňa 12.8.2015. Ďalej bolo zrejmé, že žalobkyňa podala dňa 31.8.2010 na pobočku Sociálnej poisťovne Žilina Registračný list fyzickej osoby - odhlášku z povinného poistenia s dňom zániku poistenia ku dňu 31.8.2010, ktorá bola dňa 5.5.2017 zo strany žalobkyne stornovaná a bol podaný nový Registračný list fyzickej osoby - odhláška s dátumom zániku poistenia ku dňu 31.12.2010. Z uvedeného je tak zrejmé, že otázka právneho postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia nebola sporná. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z odôvodnenia žalobou napadnutého rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorá sa s otázkou postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely sociálneho poistenia zaoberala ako s predbežnou otázkou a túto vyhodnotila ako nespornú s tým, že v prípadoch ak samostatne zárobkovo činnná osoba - lekárov má platnú licenciu L1A (bez ohľadu na skutočnosť, či ju aj aktívne využíva a v rozhodujúcom období mala príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti vyšší, ako je zákonom stanovená hranica, samostatne zárobkovo činnnej osobe - lekárovi povinné sociálne poistenie vzniká resp. pokračuje. Skutkové zistenia v preskúmvanej veci potvrdzujú, že predmetom súdneho prieskumu sú rozhodnutia Sociálnej poisťovne v oboch stupňoch, ktorými Sociálna poisťovňa predpísala žalobkyni ako poistencovi za obdobie september 2010 až december 2010 poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie v sume a poistné do rezervného fondu solidarity v celkovej sume 696,70 Eur. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplynulo, že krajský súd sa pri prieskume zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia nesprávne zameril na posúdenie otázky postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osobe pre účely sociálneho poistenia v spornom období a to aj napriek tomu, že status žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby nebol v čase vydania žalobou napadnutého rozhodnutia sporný, nakoľko žalobkyňa pôvodne podaný Registračný list fyzickej osoby - odhlášku stornovala a podala nový Registračný list fyzickej osoby - odhlášku s vyznačeným dňom zániku povinného poistenia na deň 31.12.2010. V konaní o predpísaní dlžného poistného bola zo strany Sociálnej poisťovne otázka statusu žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby posúdená ako predbežná otázka, nakoľko žalobkyňa v odvolaní voči rozhodnutiu o predpísaní dlžného poistného uviedla, že výkon samostatnej zárobkovej činnosti riadne ukončila dňom 31.8.2010. Kasačný súd vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu poukazujúc na skutkové zistenia opísané vyššie, taktiež nepovažuje status žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely sociálneho poistenia za sporný. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu najvyšší správny súd mal preukázané, že krajský súd sa nesprávne sústredil na posudzovanie statusu žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely sociálneho poistenia na základe čoho, nevyhodnocoval skutkové zistenia vo vzťahu k predmetu prieskumu čoho dôsledkom bol jeho nesprávny právny záver

o nedostatočne zistenom skutkovom stave správnym orgánom. Navyše nechal krajský súd úplne bez povšimnutia skutkové zistenia predkladané v preskúmanom konaní žalovanou. Krajský súd tieto skutočnosti v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nijak nevyhodnotil a v odôvodnení rozhodnutia sa s nimi nijak nevysporiadal, majúce za následok nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov.“

34. Vzhľadom k tomu, že správny súd pri prieskume zákonnosti rozhodnutia a postupu Sociálnej poisťovne v danej veci za sporné považoval posúdenie právnej otázky, či žalobkyňa zrušením rozhodnutia o povolení prevádzkovať zdravotnícke zariadenie dňom 31. 05. 2006 a podaním odhlášky poistenia stratila postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, alebo či jej toto postavenie zostalo zachované ako držiteľke licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, kasačný súd upriamuje pozornosť na to, že otázkou postavenia (statusu) lekára ako samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2010 z dôvodu, že bol držiteľom licencie L1A sa zaoberal a dal na ňu odpoveď Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1Vs 3/2019 zo dňa 24. novembra 2020. Ústavná sťažnosť proti uvedenému rozsudku najvyššieho súdu bola odmietnutá Ústavným súdom Slovenskej republiky uznesením č. k. IV.ÚS 610/2021-22 zo dňa 30.11.2021. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je pre súdy záväzné.

35. Veľký senát správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uvedenom rozhodnutí sp. zn. 1Vs/3/2019 konštatoval: „....že dospel k záveru, že je potrebné sa odchyliť od záveru Veľkého senátu vo veci sp. zn. 1Vs/1/2019. Na prvú otázku, teda „či licencia L1A vydaná lekárovi na výkon samostatnej zdravotníckej praxe podľa § 10 ods. 2 zákona č. 548/2004 Z. z. má alebo nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z.“, uvádza nasledovnú odpoveď: Licenciu L1A (na výkon samostatnej zdravotníckej praxe) ako samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti treba považovať za oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z., na základe ktorého je lekár - držiteľ licencie L1A považovaný za samostatne zárobkovo činnnú osobu na účely zákona o sociálnom poistení. Vykonávanie zdravotníckeho povolania v pracovnoprávnom vzťahu lekárom, ktorý je držiteľom licencie L1B a ktorý je súčasne stále držiteľom licencie L1A, nie je prekážkou možnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť aj na základe licencie L1A, a teda nie je dôvodom, aby držiteľ licencie L1A nebol považovaný za samostatne zárobkovo činnnú osobu § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z.....“

36. Vychádzajúc z uvedeného vyššie a skutkových zistení, ktoré v danej veci potvrdili, že žalobkyňa aj po vydaní rozhodnutia Trnavského samosprávneho kraja č. TA/2006/2346, ktorým jej bolo dňom 31.5.2006 zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia špecializovanej ambulancie v odbore dermatovenerológia, bola naďalej držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe na základe rozhodnutia Slovenskej lekárskej komory č. L1A/TT0203/05, a za rozhodné obdobie vykazovala príjem, kasačný súd konštatuje, že pobočka Sociálnej poisťovni postupovala v súlade so zákonom č. 461/2003 Z. z., keď žalobkyňa, ktorá podala registračný list - odhlášku z povinného poistenia ku dňu zrušenia povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, vyzvala s poučením na podanie nového registračného listu - odhlášky, v zmysle ktorého žalobkyňa žalovanej podala nový registračný list - odhlášku z povinného poistenia s dátumom zániku poistenia dňa 30.6.2008, čím správnemu orgánu deklarovala dátum zániku povinného poistenia vyplývajúci zo zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného plynie záver, že žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie aj po zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia špecializovanej ambulancie, keďže v intenciách vyššie uvedeného názoru veľkého senátu Najvyššieho súdu SR v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR žalobkyňa ako držiteľ licencie L1A mala postavenie (status) samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Správny bol tiež postup žalovanej, keď dátum zániku povinného poistenia nepovažoval za sporný, keďže žalobkyňa sama uviedla v novej odhláške z povinného poistenia dátum zániku v súlade so zákonom o sociálnom

poistení. Tým, že správny súd v konaní o preskúmanie zákonnosti žalobou napadnutých rozhodnutí sa nesprávne zameral na posúdenie právneho postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby pre účely sociálneho poistenia, hoci táto otázka nebola v čase predpisania dlžného poistenia sporná, a skutkové zistenia nevyhodnotil vo vzťahu k predmetu prieskumu, pričom vytýkal žalovanej, obsahové nedostatky rozhodnutia, vec nesprávne právne posúdil.

37. Kasačný súd sa taktiež nestotožnil s názorom krajského súdu o nepredvídateľnosti prvostupňového rozhodnutia. Sociálna poisťovňa v súlade s právnou úpravou zákona o sociálnom poistení je povinná predpísať poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo, ak ho odviedla v nesprávnej sume. Zákon o sociálnom poistení lehotu, v ktorej je Sociálna poisťovňa povinná dlžné poistné predpísať výslovne neupravuje, jediným limitujúcim časovým faktorom je premlčanie práva predpísať poistné, ktoré sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti.

38. Kasačný súd sa nestotožnil ani s argumentáciou správneho súdu vo vzťahu k vytýkaným obsahovým nedostatkom rozhodnutí žalovanej. Konštatuje, že napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie pobočky žalovanej v súlade s ust. § 209 ods. 2 a 4 zákona o sociálnom poistení obsahuje citáciu ustanovení právnych noriem, na základe ktorých žalovaná v oboch stupňoch rozhodovala a z ktorých vychádzala pri právnom posúdení, pričom v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR ako aj Najvyššieho súdu SR a v neposlednom rade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva nie je potrebné, aby odôvodnenie rozhodnutia dávalo odpoveď na každú vznesenú námietku, ale vyžaduje sa, aby konajúci správny orgán v odôvodnení rozhodnutia zdôvodnil skutkový a právny stav prejednáwanej veci, aby uviedol, na podklade ktorých skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. V zmysle vyššie uvedeného považuje kasačný súd napadnuté rozhodnutie žalovanej spolu s rozhodnutím pobočky žalovanej za dostatočné odôvodňujúce výrok preskúmaných rozhodnutí s poukázaním na skutočnosti, ktoré boli podkladom na rozhodnutie, zhodnotením príslušných dôkazov a poukázaním na relevantnú právnu úpravu, na základe ktorej žalovaná, ako aj pobočka žalovanej rozhodli.

39. Vzhľadom k vyššie uvedenému najvyšší správny súd námietky žalovanej vznesené v kasačnej sťažnosti, ktorými namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP vyhodnotil ako dôvodné, keďže tieto námietky spochybnili vecnú a právnu správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu.

40. Z uvedených dôvodov kasačný súd podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. f) SSP rozhodnutie správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

41. V ďalšom konaní bude povinnosťou správneho súdu opätovne sa vecou dôsledne zaoberať, ustáliť zásadné otázky nastolené v konaní, vzťahujúce sa na prejednávanú vec, v ich intenciách posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovanej v spojení s rozhodnutím a postupom pobočky žalovanej, a to v súlade s názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí a vo veci opätovne rozhodnúť. Svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť. V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne správny súd opätovne o nároku na náhradu trov konania vrátane o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

42. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

